

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยข้างต้น เกี่ยวกับความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านต่าง ๆ อันได้แก่ ความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านภาษา ความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรม และความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านประวัติศาสตร์ของลาวพวน สามารถตอบสนองมติฐานที่ตั้งไว้ได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านต่าง ๆ ของลาวพวนยังหลงเหลืออยู่ และในระยะเวลาที่ผ่านมาความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านต่าง ๆ จะปรากฏเด่นชัดขึ้น

ซึ่งผลจากการวิจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านต่าง ๆ อันได้แก่ ความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านภาษา ด้านวัฒนธรรม และด้านประวัติศาสตร์ของลาวพวนในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ยังหลงเหลืออยู่ในระดับที่ต่างกัน กล่าวคือ ความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านภาษายังหลงเหลืออยู่ในระดับปานกลาง ความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมยังหลงเหลืออยู่ในระดับสูง และความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านประวัติศาสตร์ยังหลงเหลืออยู่ในระดับปานกลาง และในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของเอกสารแสดงให้เห็นถึงการปรากฏอย่างเด่นชัดของความสำนึกในเอกลักษณ์ของลาวพวน อันได้แก่ การรวมตัวกันก่อตั้งชมรมไทยพวนขึ้นทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับส่วนกลาง กล่าวคือ การก่อตั้งชมรมไทยพวนบ้านหมี่ขึ้นมาในปี พ.ศ. 2525 และการก่อตั้งชมรมไทยพวนในกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2518 (ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นมูลนิธิไทยพวนในปี พ.ศ. 2529) การรวมตัวกันก่อตั้งชมรมไทยพวนกรุงเทพฯ เป็นการรวมตัวของลาวพวนที่อยู่ 14 จังหวัดในประเทศไทย เข้าเป็นสมาชิก

จากการที่ลาวพวนในส่วนที่อยู่กระจัดไปในจังหวัดต่าง ๆ ได้รวมตัวกันและมีการประสานงานกันกับชมรมไทยพวนในกรุงเทพฯ นี่เป็นการแสดงให้เห็นถึงการผนึกการรวมตัวกันของกลุ่มชาติพันธุ์ของตน และจากการรวมตัวของลาวพวนในการก่อตั้งชมรมขึ้นมาได้ก่อให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต่อเนื่องกันมาอันเป็นการแสดงออกซึ่ง

เอกลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ของตน เช่น การทักทายและพูดคุยด้วยภาษาพวน การถ่ายทอดประวัติความเป็นมาของสาวพวนโดยใช้ภาษาพูดภาษาพวน การเล่าถึงขนบธรรมเนียมประเพณีของสาวพวนที่มีมาในอดีตและที่ยังคงดำเนินอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนการจัดกิจกรรมที่แสดงออกซึ่ง เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมและการละเล่นของสาวพวน เป็นต้น

สมมติฐานที่ 2 ความเข้มข้นหรือความมากน้อยของความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านต่าง ๆ ของสาวพวนจะเป็นไปตามองค์ประกอบหรือตัวแปร ดังต่อไปนี้

วัย มีความสัมพันธ์กับความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรม แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านภาษาและประวัติศาสตร์ โดยผู้ที่มีความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมระดับต่ำ และระดับกลางส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในวัยรุ่น - วัยหนุ่ม ส่วนผู้ที่มีความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมระดับสูงส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในวัยสูงอายุ

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรักษาไว้ซึ่งความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านภาษา แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ โดยผู้ที่มีความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านภาษาระดับต่ำส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในระดับกลาง ผู้ที่มีความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านภาษาระดับกลางส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ และผู้ที่มีความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านภาษาระดับสูงส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในระดับสูง

การเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม มีความสัมพันธ์กับการรักษาไว้ซึ่งความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรม โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมโดยไปช่วยงานและไปดู/ฟัง แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการรักษาไว้ซึ่งความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านภาษาและประวัติศาสตร์ ซึ่งจากการวิจัย พบว่า ผู้ที่มีความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมระดับต่ำส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมโดยไปช่วยงาน ผู้ที่มีความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมในระดับกลางส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมโดยไปช่วยงาน เป็นครั้งคราว ผู้ที่มีความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมระดับสูงส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมโดยไปช่วยงานเป็นประจำ สำหรับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมโดยไปดู/ฟังนั้น พบว่า ผู้ที่มีความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมในระดับต่ำและระดับกลางส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่ไม่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม

โดยไปอู/ฟิง และผู้ที่มีความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมในระดับสูง ส่วนใหญ่เป็น ผู้ที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมโดยไปอู/ฟิงเป็นประจำ

จากข้อสรุปข้างต้น พบว่าลาวพวนมีความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมอยู่ ในระดับสูงกว่าความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านภาษาและความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้าน ประวัติศาสตร์ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก สังคมลาวพวนที่ศึกษานี้เป็นสังคม ลาวพวนที่เกาะกลุ่มกัน เป็นกลุ่มใหญ่ อยู่ไม่ห่างไกลความเจริญ มีการติดต่อกันระหว่าง หมู่บ้านภายนอกได้สะดวก คนในหมู่บ้านสามารถเดินทางไปสู่จังหวัดและจังหวัดอื่น ๆ ได้สะดวก แต่ชีวิตของลาวพวนในหมู่บ้านยังคงความเรียบง่าย ชาวบ้านดำเนินชีวิตตาม แบบดั้งเดิม วัฒนธรรมพื้นบ้านอัน เป็นวิถีชีวิตของเขาที่ยังคงความ เชื่อและประเพณีที่สืบทอด มาจากบรรพบุรุษ เพราะ เป็นประเพณีที่เกิดจากการผสมผสานกันกับความ เชื่อและพุทธ ศาสนา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ เป็น เครื่องกำหนดวิถีชีวิตของเขาให้แตกต่างไปจากชาวไทยทั่วไป

สำหรับความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้านภาษาและความสำนึกใน เอกลักษณ์ด้าน ประวัติศาสตร์นั้น เนื่องจากสังคมลาวพวนที่ทำการศึกษานี้เป็นชุมชนขนาดใหญ่มีบ้าน เรือน อยู่หลายหมู่บ้านติดต่อกันโดยไม่มีกลุ่มชาติพันธุ์อื่นปะปนอยู่ ดังนั้นจึงทำให้ลาวพวนใช้ภาษา พวนเป็นภาษาที่ 1 ติดต่อกันอยู่ในหมู่บ้านของตนถึงแม้ว่าภาษาพวนจะจัดอยู่ในภาษาตระกูล ไทย - ลาวก็ตามแต่ก็มีลักษณะบางประการในภาษาของคนที่ทำให้เกิดความแตกต่างจาก ภาษาไทยภาคกลาง และก่อให้เกิดความภูมิใจ ส่วนในด้านความสำนึกใน เอกลักษณ์ ด้านประวัติศาสตร์ของลาวพวนส่วนมากจะแสดงออกในด้านประวัติศาสตร์ในเรื่อง เกี่ยว กับประวัติความเป็นมาในถิ่นกำเนิดของกลุ่มชาติพันธุ์ของตน และการเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ในประเทศไทยและชุมชนที่ตนอยู่อาศัย

สมมติฐานที่ 3 การรักษาไว้ในเอกลักษณ์ด้านต่าง ๆ ของลาวพวนจะมีผลต่อ สังคม โดย

1. เกิดการรวมตัวของลาวพวนทั้งที่อยู่ในท้องถิ่นและในต่างถิ่น
2. เกิดการช่วยเหลือระหว่างลาวพวนด้วยกันมากขึ้น เป็นการยกสถานภาพ ของลาวพวนและการฟื้นฟูวัฒนธรรมลาวพวนมากขึ้น

ผลจากการวิเคราะห์เอกสารของชมรมไทยพวน พบว่า จากการที่ลาวพวน ได้มีการสำนึกในกลุ่มชาติพันธุ์ของตน จึงได้รวมตัวกันก่อตั้งชมรมไทยพวนกรุงเทพฯ ขึ้น มาในปี พ.ศ. 2518 และได้กระจายแนวความคิดนี้ไปยังลาวพวนที่อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ อีก 14 จังหวัด ซึ่งรวมทั้งจังหวัดชลบุรี อำเภอบ้านหมี่ด้วย จึงทำให้เกิดการรวมตัว กันของลาวพวนที่อยู่ในอำเภอบ้านหมี่ ก่อตั้งชมรมไทยพวนบ้านหมี่ขึ้นมาในปี พ.ศ. 2525

ผลที่ได้จากการรวมตัวกันของลาวพวนในการก่อตั้งชมรมไทยพวนขึ้นมา นี้ ก่อ ให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นการส่งเสริมและร่วมมือระหว่างลาวพวนที่อยู่ในท้องถิ่นและ ต่างถิ่น กิจกรรมที่ชมรมไทยพวนจัดขึ้น เป็นกิจกรรมที่มีผลต่อทั้งสังคมของลาวพวนเองและ สังคมส่วนรวม กิจกรรมที่ชมรมจัดขึ้นได้ก่อให้เกิดการผูกพันกันอย่างเข้มแข็ง เป็นการเผยแพร่ข่าวสารไปยังลาวพวน ชมรมได้จัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมทั้งทางด้านศาสนา สังคม การศึกษา เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ทำให้เกิดความคุ้นเคยและสร้างความสามัคคีในหมู่ พวกเป็นศูนย์นี้คพบของลาวพวน ซึ่งจะส่งผลทำให้ลาวพวนรุ่นใหม่ตระหนักถึงความสำคัญ ของกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง และการติดต่อข่าวสารระหว่างชมรมไทยพวนในจังหวัดต่าง ๆ กับชมรมไทยพวนในกรุงเทพฯ อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ลาวพวนเกิดความภาคภูมิใจใน ชาติพันธุ์ของตนเอง และเกิดพลังที่จะรักษาความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเองไว้ตราบนานเท่าที่คนมีชีวิต

สรุปและอภิปราย

ผลจากการศึกษาความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านต่าง ๆ ของลาวพวนจะพบว่าลาว พวนมีความสำนึกในเอกลักษณ์ทางเชื้อชาติอยู่ ซึ่งตัวแปรที่เป็นเงื่อนไขที่ทำให้ลาวพวนเหล่านี้ มีสำนึกในเอกลักษณ์ได้แก่ ตัวแปรวัย ระดับการศึกษา และการเข้าไปมีส่วนร่วมทาง สังคม ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ผลการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา ที่กล่าวว่า ลาวพวนเป็นกลุ่มชาติ พันธุ์ที่ได้ถูกผสมผสานกลมกลืนกับคนไทย มีความรู้สึกเป็นคนไทยไม่นิยมพูดภาษาพวน และมีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป อันแสดงให้เห็นว่าเอกลักษณ์เด่นของลาวพวนมีน้อยกว่ากลุ่มชาติ พันธุ์อื่น ๆ นับจะเห็นได้ว่าแนวความคิดการผสมกลมกลืนในทางปฏิบัตินั้น เป็นไปได้ยาก แม้

แต่ลาวพวนเองซึ่งได้ถูกมองว่าได้ผสมผสานกลมกลืนจนกลายเป็นคนไทยแล้วก็ยังคงมีความสำนึกในเอกลักษณ์ชาติพันธุ์ของตน ซึ่งความสำนึกในเอกลักษณ์นี้เป็นสิ่งที่อยู่ในจิตใจของลาวพวนเพียงแต่ว่าลาวพวนเหล่านี้ได้รับการปฏิบัติจากผู้ปกครองประเทศในลักษณะที่ยอมรับการรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ชาติพันธุ์ของกลุ่ม ประกอบกับความคล้ายคลึงกันทางด้านเอกลักษณ์ จึงไม่ทำให้เกิดความรังเกียจและกีดกันในการรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของลาวพวน ดังนั้นจึงไม่ทำให้ลาวพวนเหล่านี้เกิดความรู้สึกต่อต้านผู้ปกครอง แต่ในทางกลับกัน ถ้าลาวพวนเหล่านี้ได้รับการปฏิบัติคอบจากผู้ปกครองในทางตรงกันข้าม ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ปกครองประเทศกับกลุ่มชาติพันธุ์ลาวพวน และสถานการณ์ก็จะ เป็นไปตามแนวคิดของ Glazer

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษารวบรวมครั้งนี้ทำให้เกิดแนวทางและแนวความคิดว่า ถ้าจะมีการศึกษารวบรวมเกี่ยวกับความสำนึกในกลุ่มชาติพันธุ์ในลักษณะเดียวกันนี้ในโอกาสต่อไปแล้ว ควรจะเป็นไปดังนี้

1. ควรจะได้มีการศึกษาเปรียบเทียบความสำนึกในเอกลักษณ์ของลาวพวนในหลาย ๆ ชุมชนในสถานที่ตั้งที่แตกต่างกัน เพราะปัจจุบันลาวพวนในประเทศไทยมีอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ถึง 16 จังหวัด ทั้งนี้เพื่อทราบถึงอิทธิพลที่จะเป็นปัจจัยหรือเงื่อนไขที่ทำให้เกิดความสำนึกในเอกลักษณ์ในระดับที่แตกต่างกันของชาวพวนในต่างถิ่น
2. ควรจะได้มีการศึกษาถึงความสำนึกในเอกลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มอื่นในประเทศไทยในทำนองเดียวกันนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาให้มีความรู้ความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น ในเรื่องเกี่ยวกับความสำนึกของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเฉพาะในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มอื่น ๆ ในสังคมที่อยู่ในประเทศไทย